

ECOLOGICA

Osnivač i izdavač

NAUČNO - STRUČNO DRUŠTVO ZA ZAŠITU ŽIVOTNE SREDINE SRBIJE - ECOLOGICA

Publisher

SCIENTIFIC PROFESSIONAL SOCIETY FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION OF SERBIA - ECOLOGICA

Za izdavača: Prof. dr Larisa Jovanović, predsednik Društva ECOLOGICA

Glavni urednik – Editor in chief: Prof. dr Larisa Jovanović

Odgovorni urednici – Associate editors

Prof. dr Vidojko Jović, redovni član SANU, Beograd,
Rudarsko geološki fakultet, Beograd
Prof. dr Duško Bajin, Saobraćajni fakultet Univerziteta
u Beogradu, zam. gen. direktora AD ŽS
Prof. dr Dragan Veselinović, Fakultet za fizičku hemiju
Univerziteta u Beogradu
Prof. dr Vladan Joldžić, Institut za kriminološka i
sociološka istraživanja, Beograd
Prof. dr Slavko Mentus, dopisni član SANU, Fakultet
za fizičku hemiju Univerziteta u Beogradu

Međunarodni uredivački odbor International Editorial board

Prof. dr Vadim Ermakov, GEOHI RAN, Moskva, RF
Prof. dr Sergej Ostroumov, MGU "Lomonosov", RF
Prof. dr Vyacheslav Zaitsev, Astrakhan State Tech.I
University, RF
Prof. dr Vladimir Alekseenko, Novorossiysk, Russia
Dr Jaume Bech Borras, Barcelona, Spain
Prof. dr Bekmamat Dženbajev, Institut of Biology and
Pedology, Bischkek, Kirgizstan
Prof. dr Mihail Panin, Astana, Kazahstan
Prof. dr Fokion K. Vosniakos, B.EN.A, Greece
Prof. Dr Hristo Beloev, University Rousse, Bulgaria
Assoc. Prof. PhD Velizar Pencheva, Bulgaria
Assoc. Prof. PhD Margarita Filipova, University
Rousse, Bulgaria
Prof. dr Vladimir Tomov, Free University, Varna,
Bulgaria
Dr Petar Hristov, Free University, Varna, Bulgaria
Prof. dr Atanas Atanasov, University "Angel Kunchev",
Rousse, Bulgaria
Dr Franz Brandstätter, Naturhistorisches Museum,
Wien, Austria
Dr Agni Vlavianos-Arvanitis, Association Politics,
Atina, Greece
Dr Svetlana Jovanović, Mayo Education Center,
Rochester, USA
Prof. dr Valentin Vladut, Bucharest, Romania

Uredivački odbor – Editorial board

Prof. dr Gordana Ajduković, OECD, Beograd
Prof. dr Šćepan Miljanić, Fakultet za fizičku hemiju Uni-
verziteta u Beogradu
Prof. dr Života Radosavljević, FORKUP, Beograd
Prof. dr Boško Jovanović, Matematički fakultet, BU
Prof. dr Mira Pucarević, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Olja Munitlak Ivanović, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Ljubinko Jovanović, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Mirjana Golušin, EDUKONS, S. Kamenica
Prof. dr Džozefina Beke, ALFA Univerzitet, Beograd
Dr Dragoljub Martinović, VIŠER, Beograd
Dr Dragana Pešić Mikulec, NIVS, Beograd
Dr Ivan Pavlović, Naučni institut za veterinarstvo, Srbije
Dr Antonije Onija, Institut Vinča, Beograd
Dr sci. med Snežana Savić, Institut za javno zdravlje, Niš
Dr Dušan Stojadinović, Inst. "Jaroslav Černi", Beograd

Izdavački savet – Publisher board

Milutin Ignjatović, dipl. inž., generalni direktor, Saobraćajni institut CIP, Beograd
Prof. dr Dejan Erić, direktor Instituta ekonomskih nauka,
Beograd
Prof. dr Aleksandar Andrejević, Univerzitet EDUCONS,
Sremska Kamenica
Petar Rajačić, predsednik Akademije inovacionih nauka,
Beograd
Marko Babović, vodeći inženjer, JP Elektroprivreda
Srbije, Beograd
Aleksandra Čanak Medić, vodeći inženjer za zaštitu
životne sredine, JP Elektroprivreda Srbije
Dr Dragan Škobalj, direktor marketinga, "Vujić", Valjevo
Mr Zoran Pendić, SITS, Beograd

Tehnički urednik: Slavka Vukašinović

Lektura i korektura: Ljubinka Turubatović

Slika na koricama: Ljubinko Jovanović

Prevodilac: Mr Zoran Čajka

Štampanje časopisa pomažu:

MINISTARSTVO PROSVETE I NAUKE REPUBLIKE SRBIJE
INŽENJERSKA KOMORA SRBIJE

Adresa: ECOLOGICA, Beograd, Kneza Miloša 7a, tel/fax (011)32 44 248; e-mail:ecologica@open.telekom.rs,
Tекуći račun: 255 – 0020030101000 – 89 - Privredna banka, Beograd, PIB 101600071

Štampa: Akademska izdanja, Zemun

SADRŽAJ – CONTENT

Scientific papers

V.A. Alekseenko , N.P. Laverov, A.V. Alekseenko

The Clarke numbers of chemical elements in the urban landscapes soils 3

S. A. Ostroumov, B. Xing

**Effects of three types of metal oxide nanoparticles (TiO_2 , CuO , Al_2O_3)
on the seedlings of the higher plant *Lens culinaris* .....** 10

T.A. Asvarova

**Radionuclides in the soils of the Terek-Kuma lowland Pricaspian area
of the south Russia.....** 15

M. Filipova, K. Kostadinov

Risk assessment of the intake of Radionuclides in the human organism..... 20

Svetlana Nestorović, Ivana Marković

Environmental Impact of powder metallurgy and its advantages 25

Pregledni radovi

Aleksandra Mitovski, Miroslav Sokić, Nada Štrbac, Dragana Živković, Ljubiša Balanović

Aktuelne metode dobijanja metala iz elektronskog otpada 30

Stefan Ćetković

Green economy and sustainable development..... 37

Vesna Kicošev, Dragan Veselinović

**Uticaj prekomernog taloženja azotnih jedinjenja na staništa evropske
ekološke mreže 'NATURA 2000' .....** 43

Originalni naučni radovi

Dalibor Filipović

Izračunavanje indeksa zdravstvenog rizika pri radu sa pesticidima u poljoprivredi 51

Vesna Grekulović, Mirjana Rajčić-Vujasinović, Radojica Grekulović

Adsorpcija amonijum jona i jona magnezijuma na prirodnom zeolitu..... 56

Pregledni rad

Milica Tomašević, Dragan Veselinović

Čuvajmo vodu – izvor života..... 60

Scientific paper

Nadezhda A. Golubkina, Svetlana P. Zamana

**Effect of gumarate and bacterial fertilizer Biostar on selenium,
zinc and copper accumulation by plants .....** 66

Pregledni radovi

Sanja Mikić

Ekološki aspekti ekonomskih projekata 70

Zoran Radmilović, Radovan Zobenica, Vladislav Maraš

Tourism and canal navigation as climate-friendly transport 74

Uroš Šuvaković, Darko Nadić

**Zaštita životne sredine i održivi razvoj kao programska opredeljenja
političkih partija u Srbiji .....** 81

In memoriam – Genadij Kolesov .....

Posebnu zahvalnost Upravni odbor Naučno-stručnog društva «Ecologica» izražava

**Savezu inženjera i tehničara Srbije, organima, rukovodstvu i Stručnoj službi za pomoć
u realizaciji Programa rada Društva «Ecologica»**
